

Memòria d'activitats

2024

Continguts

- 1. Descripció de l'entitat**
- 2. Nova perspectiva: els tres grans projectes**
- 3. Activitats realitzades**
- 4. Foment del català en l'activitat general de la Fundació**

1. Descripció de l'entitat

1.1. Presentació de la Fundació i els seus objectius

La Fundació Neus Català vol reivindicar el llegat de **Neus Català i Pallejà** i de tota una generació de persones que dedicaren la vida a fer front al feixisme i a organitzar la lluita per l'emancipació dels treballadors i treballadores. A més, té la voluntat explícita de ser un **espai obert**, per la trobada i el diàleg, per crear pensament crític i emancipador.

La Fundació té per objectiu reivindicar la figura de Neus Català i ser un espai per lluitar contra l'extrema dreta.

La figura de Neus Català i Pallejà no només simbolitza la militància constant i la **lluita contra el franquisme i el nazisme** –havent-ne patit en primera persona les conseqüències més ferotges–, sinó que la seva experiència representa també l'aprenentatge polític, social i humà d'aquelles persones que ens han precedit en la lluita. Neus Català fou una militant comunista incansable i modèlica tota la vida i la seva figura és un referent per a transformar la realitat que ens envolta.

Elements que defineixen a la Neus

La Neus i la **lluita antifeixista**

La Neus i la **lluita per la pau**

La Neus i la lluita per l'**emancipació de la dona**

La Neus i la **militància comunista**

En aquest sentit, la Fundació Neus Català defineix un seguit d'objectius que guien els seus projectes i activitats, es detallen a continuació:

Objectius de la Fundació

Memòria històrica democràtica: recollir i difondre el llegat de Neus Català i de les persones que han combatut el feixisme, defensat a les classes subalternes i han lluitat per un món nou.

Lluita antifeixista: analitzar i combatre les diferents expressions de l'extrema dreta, tot fent front als discursos d'odi.

Escola de pensament: promoure l'anàlisi, la formació i la difusió de les idees emancipadores, posant atenció a la lluita de classes, a la perspectiva feminista, a la crisi ecològica, als valors republicans i a la solidaritat internacionalista.

Anàlisi de les necessitats de país: construir un espai de trobada per a analitzar les necessitats i reptes de l'esquerra catalana per respondre a les necessitats de la classe treballadora i els sectors populars del país.

Preservar la documentació significativa del moviment obrer i el comunisme català, especialment del PCC, EUiA i Comunistes de Catalunya.

1. Descripció de l'entitat

1.2. Composició del patronat

Durant l'any 2024 el patronat de la Fundació ha mantingut la mateixa composició, tot seguit es detallen els membres que el conformen.

- President: Ricard Ribera i Llorens
- Vicepresidenta: Rosario Cunillera i Peláez
- Secretària: Nora Sànchez i Oussedik
- Vocal: Margarita Català i Van Amsterdam
- Vocal: Lluís Félix i Català
- Vocal: Elisenda Belenguer
- Vocal: Arnau Piqué i Magdalena
- Vocal: Miquel Salas i Yebra
- Vocal: Lucía Aliagas i Picazo
- Vocal: Víctor Ríos i Vidal
- Vocal: Joan Lou i Iglesias
- Vocal: Agustí Ruiz i Caballero
- Vocal: Natàlia Solà i Solé
- Vocal: Ariadna Sànchez i Mira
- Vocal: Comunistes de Catalunya
- Vocal: Esquerra Unida i Alternativa

A més, la Fundació s'ha dotat d'un Consell Assessor, per tal de disposar del coneixement i l'expertesa necessària per portar a terme el projecte de la Fundació Neus Català.

2. Nova perspectiva: els tres grans projectes

El principal repte de la Fundació és potenciar la figura de Neus Català, com a figura de país, promoure-la i reivindicar-la no només des de la vessant memorialista, sinó fent incís en la seva capacitat d'incidència que té la seva figura en la societat, per generar una cultura democràtica i popular i fer front als discursos d'odi de l'extrema dreta. D'aquesta perspectiva, se'n deriven tres grans reptes a abordar.

Reptes de la Fundació

Impulsar la memòria històrica democràtica

Situar la memòria democràtica i els valors republicans com a pilars fonamentals d'una ciutadania crítica i conscient de la societat que la rodeja, tenint especial cura de la memòria de les dones.

Situar l'antifeixisme com a base de la democràcia

Col·locar la lluita contra el feixisme i els seus valors com a elements estructurals de la cultura democràtica, per tal d'aïllar i combatre a l'extrema dreta i treballar per a l'aprofundiment de la democràcia.

Crear espais comunitaris per a la cultura crítica

Donar lloc a la creació i consolidació d'espais comunitaris per a la reflexió i generació de cultura crítica, per tal d'empoderar a veïns i veïnes i crear un pensament emancipador.

Els objectius de la Fundació Neus Català es concreten en tres eixos de treball derivats dels reptes definits anteriorment, creant així, de forma planificada, un projecte per respondre a cadascuna de les tres necessitats.

Els tres grans projectes

Neus Català: vida i llegat

Projecte dissenyat per recollir i estudiar el llegat de Neus Català i treballar per difondre la seva vida, així com el d'altres lluitadors i lluitadores.

Abril: joves i antifeixisme

Projecte creat per treballar els valors de l'antifeixisme entre la gent jove, en els àmbits de l'educació formal i informal.

Projecte cultural de la Fundació

Línia de treball pensada per generar espais per a crear pensament emancipador i cultura crítica entre els veïns i veïnes.

3. Activitats realitzades

3.1. Neus Català, vida i llegat

Seguint els 3 nous eixos proposats per encabir totes les activitats de la Fundació, elaborem el llistat de les principals que s'han dut a terme al llarg del 2023. Tot seguit es detallen les activitats referents a *Neus Català: vida i llegat*.

Activitats del projecte *Neus Català: vida i llegat* (1/2)

Activitat	Data	Descripció	
	Festa Neus Català	13/4/2024	Jornada commemorativa coincidint amb l'aniversari de la mort de Neus Català, enfocat a treballar la memòria democràtica i la lluita contra l'extrema dreta.
	Llibre Neus Català, memòria i lluita	4/2024 en endavant	Reedició del llibre "Neus Català: Memòria i Lluita", actualitzant-lo amb material gràfic descobert recentment.
	Xerrades sobre Neus Català	19/3/2024 2/4/2024 28/11/2024 5/12/2024	Diferents actes arreu del territori sobre la història i la vida de Neus Català, a càrrec de la seva biògrafa, Elisenda Belenguier.
	Arxiu Neus Català	Permanent	Col·lecció d' àlbums de fotografies sobre Neus Català i Pallejà i documentació referent a ella.
	Ruta Neus Català	17/3/2024	Ruta pels diferents escenaris que va recórrer Neus Català al llarg de la guerra i la fugida cap a l'exili, des de la frontera amb França fins a Premià de Dalt.
	Arxiu Josep Serradell	Permanent	Activitat pròpia del centre de documentació del moviment comunista i obrer de Catalunya.
	Cartells per la pau	4-12/2024	Projecte per inventariar, digitalitzar i publicar cartells per la pau dels anys 80.
	Conxa Pérez, una veïna llibertària	9-12/2024	Projecte per difondre la vida de la militant anarquista Conxa Pérez Collado, a través d'una exposició i xerrades.

3. Activitats realitzades

3.1. Neus Català, vida i llegat

Activitats del projecte *Neus Català: vida i llegat* (2/2)

Activitat	Data	Descripció
	12/2024	Publicació d'un llibre sobre el republicanisme al Pirineu i el paper dels maquis, conjuntament amb Gavilla Verde i Amicale Des Anciens Guérilleros Espagnols en France – FFI.
	Permanent	Exposició itinerant que homenatja a 12 dones que, teixint una xarxa clandestina en defensa de la classe treballadora, van lluitar contra el feixisme en el nostre país.
	9/12/2024	Exposició itinerant sobre els jocs populars i antifeixistes, que havia d'acollir Barcelona el mes de juliol de 1936, amb milers d'atletes vinguts d'arreu.
	Permanent	Projecte de recuperació de les figures militants i dirigents coetànies a Neus Català, centrat en material gràfic i bibliogràfic .
	26/1/2024	Participació en l'acte institucional de l'Ajuntament de Manresa amb alumnes d'instituts.
	14/4/2024	Participació en l'acte d'homenatge de l'alcaldeessa comunista de Polinyà, morta recentment.
	5/10/2024	Participació en la diada republicana com a entitat convidada per la Taula de Nous Barris per la República.
	26/6/2024	Participació en un dels panells del congrés, parlant sobre la figura de Neus Català.
	5/10/2024	Participació en l'homenatge al Voló als combatents antifeixistes, organitzat per l'Amicale des Anciens Guérilleros Espagnols.

3. Activitats realitzades

3.2. Abril: joves i antifeixisme

A continuació es detallen les activitats realitzades en el marc del projecte *Abril*.

Activitats del projecte *Abril: joves i antifeixisme (1/2)*

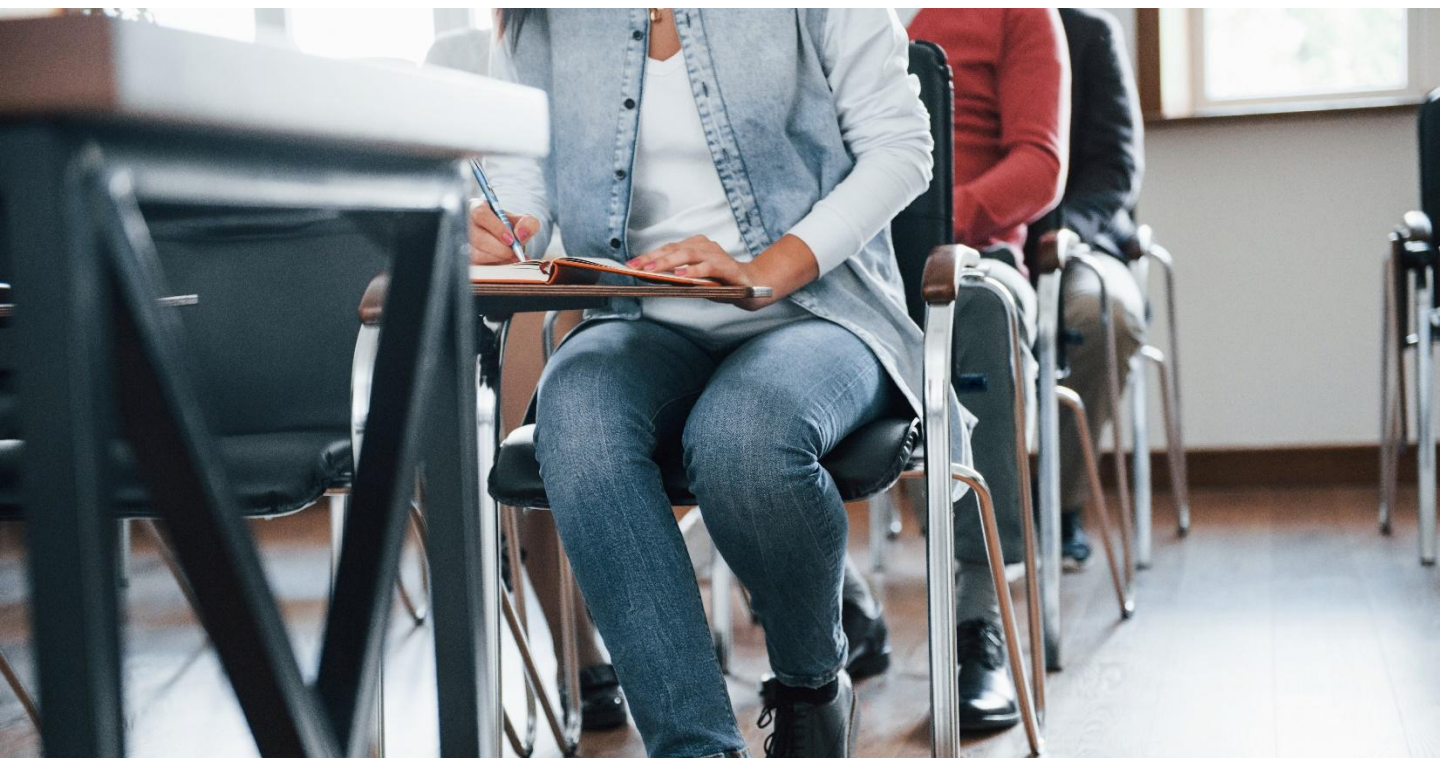
Activitat	Data	Descripció	
	Web Abril	Permanent	Comunitat digital antifeixista pensada com a espai de col·laboració entre professionals educatius per compartir recursos útils per a fer front als discursos d'odi.
	Espai docent	13/4/2024 8/7/2024 28/9/2024 16/12/2024	Comunitat per a la trobada presencial i cooperativa de professionals de l'educació per tal d'identificar reptes, codissenyar projectes i compartir recursos educatius antifeixistes i democràtics.
	Tallers discursos d'odi	Permanent	Realització de diferents dinàmiques per tal de treballar els discursos d'odi i la seva prevenció i detecció.
	Tallers feminismes	Permanent	Taller centrat en fer un repàs a la història del feminisme i a la situació actual a través d'una base teòrica i diferents dinàmiques de reflexió.
	Disseny de tallers sobre pensament crític	12/2024	Disseny de la Guia FEM-TEC de la Diputació de Barcelona, enfocada a posar a disposició dels i les adolescents tallers sobre pensament crític
	Presentació llibre <i>Pedagogia Antifascista</i>	24/4/2024	Presentació del llibre d'Enrique Javier Díez Gutiérrez, organitzada conjuntament amb l'Associació de Mestres Rosa Sensat.
	Curs Neus Català: les dones i la lluita antifeixista	1-4/7/2024	Curs per a professorat, organitzat amb el Col·legi de Doctors i Llicenciats, per donar els coneixements necessaris per tractar a l'aula el paper de la dona en la lluita antifeixista.

3. Activitats realitzades

3.2. Abril: joves i antifeixisme

Activitats del projecte *Abril: joves i antifeixisme* (2/2)

Activitat	Data	Descripció	
	Cursa Lluís Companys	27/10/2024	XVII edició de la Cursa i caminada Lluís Companys a l'estadi municipal Joan Serrahima., enguany ha assolit els 500 participants i ha estat acompanyada d'una mostra d'entitats memorialistes i de programació cultural.
	Setmana antifeixista Més Mallorca	29-30/ 11/2024	Participació a la setmana antifeixista organitzada per Més Mallorca, explicant el projecte Abril.
	Encuentro feminista	15/12/2024	Participació al 3r Encuentro feminista de PeriFéricas, explicant el projecte Abril.

3. Activitats realitzades

3.3. Projecte cultural de la Fundació

Per últim, trobareu les activitats realitzades en el marc del *Projecte cultural de la Fundació*.

Activitats del Projecte cultural de la Fundació (1/2)

Activitat	Data	Descripció	
	Any Lenin	2024	En motiu del centenari de la mort de Lenin s'ha creat la web Lenin.cat i s'han dut a terme una taula rodona el mes de gener, diversos actes territorials, un curs a l'UB amb 8 sessions, el disseny d'uns Juliols a l'UB dedicats a Lenin i diferents presentacions de llibres. També s'ha coorganitzat un congrés acadèmic internacional.
	Sant Jordi	23/4/2024	Paradeta de Sant Jordi per difondre el projecte de la Fundació i venda de llibres.
	Seminari sobre l'extrema dreta del segle XXI	14/6/2024 28/11/2024	Seminari sobre l'extrema dreta avui, per poder fer un anàlisi en profunditat des de l'àmbit universitari, en col·laboració amb GRECS-UB, CEMS-UPF i John Hopkins Public Policy Center-UPF. Un primer seminari va servir per contextualitzar el fenomen i el segon per analitzar el cas català, el francès i l'alemany.
	1r Fòrum internacional sobre l'avenç de l'extrema dreta	28/9/2024	Trobada amb diferents fundacions de l'àmbit de l'esquerra europea i de la xarxa Transform! Europe per debatre sobre l'extrema dreta als països respectius.
	Festa Do Avante	4-9/9/2024	Participació d'una brigada a la Festa do Avante celebrada anualment a Amora (Portugal), per tal de compartir amb els i les participants del festival la visió sobre el memorialisme i sobre l'avenç de l'extrema dreta a Catalunya.

3. Activitats realitzades

3.3. Projecte cultural de la Fundació

Activitats del Projecte cultural de la Fundació (2/2)

Activitat	Data	Descripció
	21/9/2024	Participació en el podcast de Cooperativa TV parlant dels valors de la pau en el context europeu actual.
	28/9/2024	Espai de trobada de caràcter cultural, pensat per generar dinàmiques comunitàries i de col·laboració així com expressions culturals per a treballar l'esperit crític i la vocació transformadora. Enguany ha comptat amb programació festiva per a totes les edats, concerts, correfoc, així com un espai internacional amb diàspores de persones migrades de diferents països i una fira del llibre. A més, va haver-hi tota una programació de xerrades en ocasió del 50 aniversari de la revolució dels clavells i de l'any Lenin.
		Coorganització d'aquest espai per a definir alternatives a la situació econòmica, política i social d'Europa.
	2024	Participació en les trobades del Fòrum Sobiranista per debatre sobre la situació política, social i cultural dels pobles.
	6-7/12/2024	Participació en la 6a Escola Sobiranista, en aquesta ocasió dedicada als drets lingüístics.
	2024	Participació en la xarxa Transform! Europe i els seus espais de trobada i debat, tot compartint recursos i anàlisis.
	2024	Participació de la Universitat Progressista d'Estiu de Catalunya.

4. Foment del català en l'activitat general de la Fundació

La Fundació Neus Català empra com a **llengua vehicular el català**, tant en el transcurs de les activitats que realitza, com en les comunicacions: cartelleria, web i xarxes socials (Facebook, X –antic Twitter, Instagram, Flickr i YouTube).

La Fundació fomenta l'ús de la llengua catalana amb la **publicació de llibres** com *Neus Català, memòria i lluita* o *Malvats i guerrillers*, editats el 2023. Així mateix, es promou el català amb una tassa per St. Jordi, dedicada Neus Català. En aquesta activitat s'afavoreix la distribució de llibres en català, entre els quals destaquem la publicació pròpia *La samarreta vermella*, editat per l'Arxiu Josep Serradell, projecte que forma part de la Fundació.

La Fundació compta amb la seva **web** (www.neuscatala.cat), que disposa eines i recursos disponibles en català i, enguany, ha publicat la web www.projecteabril.cat com a recurs per a promoure una educació democràtica i en català.

A la vegada, en el marc de les activitats programades en el 2024, la Fundació ha organitzat esdeveniments amb **ponents internacionals, que han comptat amb traducció simultània de l'anglès al català**, com és el cas de l'acte de la Fundació titulat "Curs Lenin: concepte d'Estat" o esdeveniment acadèmic coorganitzat per la Fundació "Congrés Internacional Lenin: «100 anys després de Lenin. Autodeterminació, tècnica i poder»".

La nostra fundació fomenta l'ús de la llengua catalana **entre el seu voluntariat**, especialment amb els voluntaris i les voluntàries novingudes i els de major edat. La Fundació es fomenta la **publicació d'articles** en català, aquest darrer de la mà de la col·laboració amb la revista digital Realitat. Així mateix, s'enregistren els actes organitzats per la Fundació, que tenen el català com a llengua vehicular, i es penjen a la xarxa Youtube perquè també quedi el registre visual i oral.

La nostra entitat, a més de tenir relació amb la **xarxa associativa** integrada en diversos espais, en els quals es relaciona mitjançant l'ús de la llengua catalana, com l'Ateneu de Memòria Popular o la Universitat Progressista d'Estiu de Catalunya (UPEC). Així mateix, la fundació és membre de ple dret del Fòrum Sobiranista, espai de trobada de fundacions d'esquerres i sobiranistes d'arreu de l'estat, que enguany ha organitzat l'Escola Sobiranista "Els drets lingüístics a Europa". Així mateix, la Fundació és membre de ple dret de la xarxa europea de fundacions Transform! Europe on tenim l'ocasió de donar presència al català en espais internacionals d'àmbit europeu.

En l'apartat *Activitats realitzades*, es detallen les activitats dutes a terme per la Fundació el passat 2024, tot destacant-ne el foment del català a aquestes.

